Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 127/2023 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen ilmastonmuutoksen tilannekuvaan reagoinnista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Atte Harjanne /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 127/2023 vp:

> Miten hallitus huomioi ilmastonmuutoksen hälyttävän tilannekuvan ilmastopolitiikan suunnittelussa ja toteutuksessa ja osaltaan edistää tilanteen vaatimia toimia Suomessa, Euroopan unionissa ja globaalisti?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallitus on sitoutunut ilmastolain tavoitteisiin sekä EU-päätösten ja kansainvälisten sopimusten toimeenpanoon. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää tehokkaita päästövähennystoimia, hiilinielujen kasvattamista ja suomalaisia puhtaan talouden ratkaisuja.

Hallitus valmistelee ensi vuoden aikana uuden energia- ja ilmastostrategian, jolla pyritään varmistamaan hiilineutraalisuuden ja edelleen hiilinegatiivisuuden saavuttaminen. Ilmastolain mukaisesti tällä vaalikaudella päivitetään myös taakanjakosektoria koskeva keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma. Suunnitelmien päivityksessä otetaan huomioon tietopohjassa tapahtuneet muutokset kuten päästöskenaarioiden kehitys. Lähtökohtana suunnitelman päivitystyölle on vuoden 2024 alkupuolella valmistuva Peikko-hanke, johon osallistuu laaja tutkimuskonsortio VTT:n johdolla.

Uuden energia- ja ilmastostrategian keskiössä on teollisuuden puhtaan siirtymän ja investointien edistäminen. Hallitusohjelman mukaisesti on aloitettu toimialakohtaisten vähähiilitiekarttojen päivittäminen. Tavoitteena on ylläpitää tilannekuvaa ja arviota Suomen päästövähennystavoitteiden ja -velvoitteiden saavuttamisen kannalta riittävistä toimista. Tiekartat tarjoavat arvokkaita arvioita toimialojen kehityksestä ja mahdollisuuksista. Päivittäminen on tarpeen, sillä toiminta- ja investointiympäristö muuttuu nopeasti vihreän siirtymän vauhdittuessa. Hallitus haluaa vahvistaa Suomen kilpailuetua puhtaan talouden investoinneissa mm. sujuvoittamalla lupakäytäntöjä. Puhtaiden ratkaisujen innovaatioilla ja investoinneilla saamme Suomen päästöt laskuun, mutta vahvistettua myös ilmastokädenjälkeämme.

Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman lähtökohtana ovat ilmastolakiin kirjatut tavoitteet sekä EU:n ilmastolainsäädännön velvoitteet. Suunnitelman avulla vaikutetaan ensisijaisesti taakanjakosektorin päästökehitykseen. Taakanjakosektorin päästövähennykset ovat merkittäviä myös kansallisen ilmastolain mukaisen 60 %:n päästövähennyksen saavuttamisessa vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavat taakanjakosektorin päästövähennystoimet on tarkoitus määritellä tarkemmin keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman valmistelun yhteydessä.

Yhtenä hallituksen ilmastopolitiikan painopisteenä on päästöjä vähentävien ja hiiltä talteen ottavien ratkaisujen kiihtyvä kehitys teollisuudessa ja energiantuotannossa. Hallitus edistää aktiivisesti teknologisten nielujen laajamittaista käyttöönottoa Euroopassa ja Suomessa. Jatkotoimenpiteitä ovat mm. vaikuttaminen vuoden 2030 jälkeiseen EU-regimiin, valmistautuminen edellytysten luomiselle hiilidioksidin varastointiin Suomen rajojen ulkopuolelle ja kannustimien luominen. Suomessa on järkevää ja mahdollista edistää etenkin biogeenisen hiilidioksidin talteenottoa ja hyödyntämistä.

Hallitus pyrkii myös aktiivisesti vaikuttamaan EU-tason ja kansainväliseen ilmastopolitiikkaan. Komissio antaa ehdotuksen EU:n 2040 tavoitteesta vuoden 2024 aikana. Hallitus katsoo, että 2040 ilmastotavoitteen tason tulee olla linjassa ja siten johdonmukaisesti ja uskottavasti tukea EU-tason ilmastoneutraaliuden saavuttamista vuoteen 2050 mennessä. Lisäksi tavoitteen tulee olla linjassa Pariisin sopimuksen ilmastotavoitteiden kanssa ja perustua parhaaseen käytettävissä olevaan tieteelliseen tietoon.

Helsingissä 31.10.2023

Ympäristö- ja ilmastoministeri Kai Mykkänen

VN/28813/2023-YM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Mykkänen Kai 91308328X

2023-10-31